

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 4 stycznia 2011 r.

**Pani
Aneta Tomczak
Prezes
„PRO-MED” sp. z o. o.
we Wrocławiu**

LWR- 4101-14 -02/2010
P/10/144

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej w dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Dolnośląskie Centrum Medycyny Profilaktycznej i Bezpieczeństwa Pracy „PRO-MED” sp. z o.o. (zwane dalej „PRO-MED” sp. z o.o. lub Spółka) w zakresie realizacji zadań położnych podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2008-2010 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym przez Panią Prezes w dniu 1 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, stosownie do art.60 ust.1 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Według stanu na koniec czerwca 2010 r. „PRO-MED” sp. z o.o. posiadała 8.219 deklaracji pacjentów do położnej poz. Z tytułu realizacji świadczeń położnej w I półroczu 2010 r. Spółka uzyskała od NFZ wynagrodzenie w łącznej wysokości 55,9 tys. zł, z czego 100% w ramach stawki kapitacyjnej. Powyższe świadczenia były realizowane przez 3 położne środowiskowe w 4 lokalizacjach, w tym w jednej poza Wrocławiem, tj. w Ludwikowicach Kłodzkich.

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ze stwierdzeniem nieprawidłowości, działalność „PRO-MED” sp. z o.o. w zakresie spełniania wymogów formalno – prawnych dla udzielania świadczeń położnej poz, w tym odpowiednich warunków lokalowych i wyposaże-

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

nia. „PRO-MED” sp. z o.o., stosownie do art.12 ust.1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej², była wpisana do właściwego rejestru prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego. Niemniej do czasu kontroli organowi prowadzącemu rejestr nie zgłoszono zmian polegających na zaprzestaniu prowadzenia usług położnej środowiskowej w 2-ch lokalizacjach (ul.Piłsudskiego 43 i ul.Ofiar Oświęcimskich we Wrocławiu), mimo takiego wymogu określonego w art. 14 ust.1 i 2 ww. ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Wprawdzie 3 osoby wykonujące świadczenia położnych środowiskowych w „PRO-MED” sp. z o.o. posiadały prawo wykonywania zawodu i zaświadczenia o ukończeniu kursów kwalifikacyjnych, stosownie do art. 5 pkt 28 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych³, to jednak tylko 2 z nich wykazano w kontrakcie z NFZ, jako wykonujące obowiązki położnej środowiskowej.

„PRO-MED” sp. z o.o., stosownie do art. 136 b ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej oraz § 4 pkt.1 rozporządzenia w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia OC⁴ w badanym okresie dysponowała polisami ubezpieczeniowymi, w których sumy gwarancyjne wyniosły 45.500 euro (na jedno zdarzenie) i 275.000 euro (na wszystkie zdarzenia).

Budynki oraz pomieszczenia należące do „PRO-MED” sp. z o.o., w których udzielano świadczeń położnych środowiskowych uzyskały pozytywne opinie Powiatowego Inspektora Sanitarnego co do wymagań fachowych i sanitarnych pomieszczeń i urządzeń w zoz (ul. Koszarowa 5 we Wrocławiu i ul. Główna 31 w Ludwikowicach Kłodzkich) lub w sprawie przygotowanych przez Spółkę programów dostosowawczych (ul. Kamieńskiego 73A i ul. Kniaziewicza 2-3 we Wrocławiu).

Kontrola ujawniła nieprawidłowości w zakresie wyposażenia gabinetów położnych w stosunku do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie świadczeń gwarantowanych⁵. W szczególności brakowało:

- stolika zabiegowego lub stanowiska pracy urządzonego i wyposażonego stosownie do zakresu zadań położnej (w 1 gabinecie),
- szafek przeznaczonych do przechowywania leków i materiałów medycznych (w 2 gabinetach),
- biurka i/lub telefonu (w 3 gabinetach),

² Dz.U. z 2007 r., nr 14 poz.89 ze zm.

³ Dz.U. z 2008 r., nr 164, poz.1027 ze zm.

⁴ rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.12.2007 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej świadczeniodawcy udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2008, nr 3, poz.10)

⁵ rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29.08.2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2009 r., nr 139, poz.1139 ze zm.)

- zestawu do wykonywania opatrunków i podstawowego zestawu narzędzi chirurgicznych (1 gabinet),
- glukometru i testów do oznaczania poziomu cukru we krwi (1 gabinet).

Niekompletne było wyposażenie nesesera 1 położnej, gdyż brakowało w nim zestawu do przetaczania płynów infuzyjnych oraz maseczki twarzowej do prowadzenia oddechu zastępczego, wymienionych w załączniku nr 3a do zarządzenia Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ.

W trakcie kontroli NIK uzupełniono neseser położnej o brakujące elementy wyposażenia.

2. Najwyższa Izba Kontroli, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie ocenia organizację pracy położnej i jej dostępność dla pacjentów. W trakcie kontroli stwierdzono bowiem, że w niektórych lokalizacjach wystąpił brak informacji wymaganej według § 11 ust.1-4 rozporządzenia w sprawie ogólnych warunków umów⁶:

- a. na zewnątrz budynków - tablice ze znakiem graficznym NFZ (1 lokalizacja), informacji o godzinach i miejscach udzielania świadczeń (3 lokalizacje) oraz numerów telefonów alarmowych ratownictwa medycznego (3 lokalizacje),
- b. wewnątrz budynków – informacji o imionach i nazwiskach osób udzielających świadczeń i miejsc udzielania świadczeń (1 lokalizacja), informacji o zasadach zapisu na porady i wizyty, z uwzględnieniem świadczeń udzielanych w warunkach domowych (2 lokalizacje), numerów telefonów alarmowych ratownictwa medycznego (1 lokalizacja),

Ponadto, jeden budynek, w którym znajdował się gabinet położnej środowiskowej (ul. Książewicza 2-3 we Wrocławiu) nie był dostosowany do obsługi niepełnosprawnych stosownie do zapisów art.5 ust.1 pkt.4 ustawy Prawo budowlane⁷.

W trakcie kontroli NIK uzupełniono wymagane przepisami informacje na zewnątrz i wewnątrz budynków.

Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na niewłaściwą organizację pracy położnych, która mogła mieć istotny wpływ na dostęp pacjentów do ich świadczeń.. Zgodnie z zapisami kontraktu z NFZ świadczenia położnej wykonywane były w „PRO-MED” sp. z o.o. przez 2 położne (3-cia położna wykonywała swoje obowiązki bez zgłoszenia w NFZ). Kontrola wykazała, że żadna z nich nie wykonywała swoich obowiązków w godzinach podanych w har-

⁶ rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2008, nr 81, poz.484 ze zm.)

⁷ ustawa z dnia 7.07.1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2006 r., nr 156, poz.1118 ze zm.)

monogramach stanowiących załączniki do umowy z NFZ. Ponadto, w przypadku 1 położnej w harmonogramach przewidziano jej obecność w 3 lokalizacjach w tym samym czasie.

W trakcie kontroli Spółka dokonała odpowiednich korekt poprzez zgłoszenie do NFZ 1 osoby, jako wykonującej obowiązki położnej, a także dostosowanie rzeczywistego czasu pracy do ustalonego w zmienionym harmonogramie dla wszystkich 3 położnych.

W dokumentacji położnych nie odnotowywano wizyt ambulatoryjnych, co zdaniem NIK, może świadczyć o braku wiedzy pacjentek o możliwości skorzystania z takich porad. Potwierdzeniem powyższego może być przeprowadzone przez NIK badanie ankietowe.

Na 29 ankietowanych pacjentek, które nie korzystały w czerwcu 2010 r. ze świadczeń położnej w środowisku (np. wizyty patronażowe), aż 14 (tj. 48,3%) nie znało adresu i numeru telefonu położnej, 21 (tj. 72,4%) dotychczas nie skorzystało z jej usług, a 8 (tj. 27,6%) nie pamięta okoliczności złożenia deklaracji położnej poz. Mimo, iż żadna z ankietowanych pacjentek nie miała zastrzeżeń do dostępności położnej twierdząc, że nie miały trudności z umówieniem się na udzielenie świadczenia w środowisku, to 1 z nich zwróciła uwagę na niedostępność położnej pod wskazanym numerem telefonu.

Zastrzeżeń co do dostępności do świadczeń w środowisku nie wniosła żadna z 8 ankietowanych pacjentek, u których w czerwcu 2010 r. położne przeprowadziły wizyty patronażowe.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób prowadzenia dokumentacji medycznej w zakresie położnictwa poz, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Kontrola wykazała, że w dokumentacji położnej nie było wpisów o wydaniu pacjentowi lub przyjęciu od pacjenta opinii, zaświadczeń itp., co było niezgodne z § 5 pkt.1 rozporządzenia w sprawie dokumentacji medycznej⁸.

Ponadto, w wyniku analizy indywidualnych kart pacjentów dotyczących 68 pacjentów, u których wykonano 176 wizyt patronażowych, stwierdzono nieprawidłowości stanowiące naruszenie §§ 9 i 10 ww. rozporządzenia, tj. brak:

- informacji identyfikujących położną udzielającą świadczeń (32 przypadki),
- danych dotyczących ogólnego stanu zdrowia dziecka (3 przypadki),
- danych (daty lub podpisu) dotyczących wizyt domowych (3 przypadki),
- podpisów położnych pod wpisami dotyczącymi wizyt domowych (9 przypadków),

⁸ rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1.08.2003 r. w sprawie rodzajów indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta, sposobu jej prowadzenia i przechowywania oraz szczegółowych warunków jej udostępniania przez pielęgniarkę, położną udzielającą świadczeń zdrowotnych (Dz.U. nr 147, poz.1437 ze zm.)

- oznaczenia każdej strony dokumentacji medycznej imieniem i nazwiskiem pacjenta (3 przypadki),
- podpisów pacjentów pod wpisami dotyczącymi wizyt domowych (68 przypadków),

Ponadto, kontrola 8 świadczeń edukacji przedporodowej (u 3-ch pacjentek) wykazała, że przeprowadzono je niezgodnie z zasadami określonymi w § 19 pkt 3 zarządzenia Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ, gdyż nie dokonano rozpoznania problemów zdrowotnych, do dokumentacji pacjentek nie załączono planu edukacji zdrowotnej oraz żadna z tych wizyt nie została potwierdzona podpisem pacjentki.

4. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości, wykonywanie świadczeń przez położne poz zatrudnione w Spółce.

Ocenę powyższą sformułowano w oparciu o wyniki analizy świadczeń udzielonych pacjentom, przeprowadzonej na podstawie dokumentacji położnych (68 dokumentacji, w których odnotowano 176 wizyt patronażowych) oraz wyniki ankiety przeprowadzonej przez NIK wśród ich pacjentek.

Pierwszą wizytę patronażową, stosownie do zapisów części I załącznika nr 3 zarządzenia w sprawie świadczeń gwarantowanych, położne wykonywały niezwłocznie po zgłoszeniu dziecka. Nieliczne przypadki odbycia takiej wizyty po upływie 48 godzin od opuszczenia szpitala przez dziecko (15 wizyt) wynikały z przyczyn niezależnych od położnych.

Kontrola wykazała również, że u 52 pacjentów (111 wizyt) położne wykonały od 1 do 3 wizyt patronażowych, mimo iż zgodnie z zarządzeniem Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ takich wizyt powinno być od 4 do 6. Jednak podczas wszystkich wizyt patronażowych, stosownie do części II załącznika nr 3 rozporządzenia w sprawie świadczeń gwarantowanych, położne dokonały oceny rozwoju fizycznego, odruchów noworodka, sposobu i technik karmienia oraz oceny relacji rodziny z noworodkiem.

„PRO-MED” sp. z o.o. nie skorzystała z możliwości uzyskania wynagrodzenia z tytułu świadczeń za wizyty patronażowe i w edukacji przedporodowej, w związku z czym stwierdzone przez NIK nieprawidłowości w dokumentacji medycznej nie miały wpływu na prawidłowość rozliczeń Spółki z Funduszem. W ocenie NIK mogą one jednak świadczyć o niezrealizowaniu usług położnej w pełnym zakresie oraz ich niewłaściwej jakości. Ocenę tę łagodzi jednak opinia pacjentek, gdyż wszystkie ankietowane pacjentki, które skorzystały ze świadczeń położnych poz, oceniły ich jakość w stopniu bardzo dobrym (7) i dobrym (1).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Zgłoszenie organowi rejestrowemu zmian dotyczących lokalizacji, w których „PRO-MED” sp. z o.o. zaprzestała udzielania świadczeń położnej środowiskowej.**
- 2. Uzupełnienie wyposażenia gabinetów położnych, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.**
- 3. Zapewnienie przeprowadzania przez położne wizyt patronażowych w ilości ustalonej w zarządzeniu Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ (tj. od 4 do 6 wizyt),**
- 4. Wyeliminowanie wskazanych w pkt 3 wystąpienia nieprawidłowości w prowadzonej przez położne dokumentacji medycznej,**

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust.1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust.1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art.62 ust.2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia przez właściwą komisję NIK.